

Національна академія медичних наук України

Міністерство охорони здоров'я України

ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України»

ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»

Харківський національний медичний університет МОЗ України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з онлайн-трансляцією

Ендокринна патологія у віковому аспекті

21-22 листопада 2024 року

м. Харків

УДК 616.43:612.6

Електронне видання

Організаційний комітет: д.м.н., проф. Місюра К. В., д.м.н., акад. Караченцев Ю. І., к.м.н., доц. Тиха І. А., к.м.н., доц. Козаков О. В.

Укладачі, відповідальні секретарі: д.б.н., доц., ст. досл. Селюкова Н. Ю.; к.б.н. Перець О. В.

Конференція включена до «Реєстру заходів БПР МОЗ України, які проводитимуться у 2024 році» (№ 1001405).

«Ендокринна патологія у віковому аспекті» : матеріали науково-практичної конференції з онлайн-трансляцією, м. Харків, 21-22 листопада 2024 р. Х. : ДУ ШЕП, 2024, 201 с.

У збірнику представлені сучасні дані відносно дослідження механізмів формування та розвитку ендокринопатій та їх ускладнень, висвітлено новітні технології їх діагностики, профілактики та лікування, а також сучасні підходи до розробки ефективних фармпрепаратів для корекції ендокринної патології.

Пріоритетними питаннями конференції були: вплив вікового фактору на формування та характер перебігу ендокринних захворювань та їх ускладнень; сучасні підходи до діагностики, лікування та реабілітації хворих із ендокринною патологією дитячого, підліткового, репродуктивного та похилого віку; удосконалення медичної допомоги населенню з ендокринною патологією з урахуванням вікових особливостей структури та перебігу ендокринопатій; генетичні аспекти формування ендокринної патології у віковому аспекті; ендокринні захворювання та психічне і психологічне здоров'я: складні питання і сучасні рішення.

Матеріали конференції призначаються дитячим та дорослим ендокринологом, лікарям загальної практики – сімейної медицини, терапевтам, педіатрам, кардіологам, невропатологам, гінекологам, хірургам, фахівцям охорони здоров'я, представникам медичних установ та науковцям.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК 616.43:612.6

© ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», 2024

Зміст

BACTERIAL ISOLATES FROM EXPRESSED PROSTATIC SECRETIONS IN CHRONIC PROSTATE INFLAMMATION	
Bayraktar V. M.	12
DESENSITIZATION OF PROSTATITIS SUFFERERS USING IMMUNOGEN-CONJUGATED CHLAMYDOPHILA PSITTACI VACCINE	
Bayraktar V. M.	15
PROGNOSTIC POTENTIAL OF NATRIURETIC PEPTIDE IN PATIENTS WITH COMORBID ARTERIAL HYPERTENSION AND METABOLIC DISEASES	
Bilovol O. M., Dunaieva I. P.	18
IMPACT OF CARDIOTROPHIN-1 IN PREDICTING CARDIOVASCULAR COMPLICATIONS ASSOCIATED WITH METABOLIC DISEASES	
Dunaieva I. P.	20
BLOODLETTING FOR THE TREATMENT OF METABOLIC SYNDROME	
Gradziuk M., Tkaczenko H., Kurhaluk N.	22
HASHIMOTO'S DISEASE AND HYPOTHYROIDISM: PATHOPHYSIOLOGY, SYMPTOMS AND DIAGNOSTIC CHALLENGES IN THE CONTEXT OF THE IMPACT ON WOMEN'S HEALTH	
Jelonek A., Kurasz J., Tkaczenko H., Kurhaluk N.	26
INFLUENCE OF DIFFERENT STAPLER ON THE DEVELOPMENT OF EARLY POSTOPERATIVE COMPLICATIONS DURING SLEEVE GASTRECTOMY IN PATIENTS WITH MORBID OBESITY	
Kalashnikov O. O.	32
CHANGES IN THE CONTENT OF MDA IN THE BLOOD SERUM OF ALLOXAN DIABETIC RATS OF DIFFERENT AGE GROUPS	
Kushnir O. Yu., Sazhyna A. S.	34
AGE CHANGES IN ADIPOCYTES IN RATS WITH THE METABOLIC SYNDROME ON A BACKGROUND OF OBESITY	
Kuzmina I. Yu.	35
FEATURES OF ABNORMAL UTERINE BLEEDING DURING PUBERTY	
Lutskyi A. S., Lutska S. V.	37
THE BENEFITS OF VITAMIN D IN COMBINATION WITH_VITAMIN K FOR POLYMORBID PATIENTS	
Melenevych A. Ya.	40
A SCIENTIFIC-PRACTICAL APPROACH OF BEE-HERBAL PRODUCTS AS A NATURAL REMEDY IN ENDOCRINOLOGY	

Tarapata M., Kukhtenko O., Manskiy O.....	42
HEALTH EFFECTS OF IODINE STATUS AND THYROID FUNCTION	
Tarapata M., Kukhtenko O., Manskiy O.....	45
THE FEATURES OF LIPID METABOLISM IN PATIENTS WITH LATENT AUTOIMMUNE DIABETES IN ADULTS	
Tsaryk I. O., Pashkovska N. V.....	47
CLINICAL AND EXPERIMENTAL SUBSTANTIATION OF MINERAL WATER USE IN THE REHABILITATION TREATMENT OF PATIENTS WITH STEATOTIC LIVER DISEASE ASSOCIATED WITH METABOLIC DYSFUNCTION	
Zabolotna I. B., Dragomyretska N. V., Izha G. M., Gushcha S. G., Godziiev M. A.	49
ASSESSMENT OF INTRAVASCULAR INFLAMMATION BY THE LEVEL OF SOLUBLE CD40-LIGAND IN PATIENTS WITH ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION AND DIABETES MELLITUS TYPE 2	
Zaikina T. S., Kravchun P. G., Koteliukh M. Yu., Rynchak P. I.....	53
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ГІПОКСИЧНИХ ТРЕНУВАНЬ У ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ З ПРЕДІАБЕТИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ	
Асанов Е. О., Шатило В. Б., Наскалова С. С., Бондаренко О. В.	54
ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОМОНІТОРИНГУ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ УШКОДЖЕНЬ ЗВОРОТНЬОГО ГОРТАННОГО НЕРВА ПРИ ОПЕРАЦІЯХ НА ЩИТОПОДІБНІЙ ЗАЛОЗІ	
Афонін Д. М. Журба О. А. Дегтярьов О. В.	56
ЧАСТОТА ЗАСТОСУВАННЯ ІНЗКТГ-2 У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТА СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ	
Баранова А. С., Власенко М. В.	58
ВПЛИВ ВІКОВИХ ЗМІН НА РИЗИК РОЗВИТКУ ДИСФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ У РЕПРОДУКТИВНОМУ ВІЦІ: ДІАГНОСТИКА ТА ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ	
Бережний Є. П., Дегтярьов О. В., Цан Є. А., Фоменко І. Є.	60
ОСОБЛИВОСТІ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ У ПІДЛІТКІВ: ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РИЗИК РОЗВИТКУ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	
Бережний Є. П., Дегтярьов О. В., Цан Є. А., Фоменко І. Є.	62
ДЕЯКІ БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ СИРОВАТКИ КРОВІ ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЮ ДОБРОЯКІСНОЮ ГІПЕРПЛАЗІЄЮ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ЗА УМОВ ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІНУ D ТА ЕКСТРАКТУ ПЛОДІВ ПАЛЬМИ САБАЛЬ	

Белкіна І. О., Коренєва Є. М., Смоленко Н. П., Мараховський І. О., Бречка Н. М., Бондаренко В. О.	64
ОСОБЛИВОСТІ СИНТЕЗУ ЛЕПТИНУ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ З АНОМАЛЬНИМИ МАТКОВИМИ КРОВОТЕЧАМИ ТА ЕКСТРАГЕНІТАЛЬНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	
Благовещенський Р. Є.	66
ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ЖОВЧНОГО МІХУРА У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ: ВІКОВИЙ АСПЕКТ	
Боровець М. О.	68
СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ ФІЗІОЛОГІЧНОГО ТА ПАТОЛОГІЧНОГО СТАРІННЯ	
Бурлака І. С., Лукієнко О. В.	70
ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ДРУГОГО ТИПУ ЯК ВАЖЛИВА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	
Власенко Н. О., Ковальов С. В., Дев'яткіна Н. М., Чечотіна С. Ю., Капустник Ю. О.	72
ВІТАМІННО-МІКРОЕЛЕМЕНТНИЙ СТАТУС ПІДЛІТКІВ З РІЗНИМ СТУПЕНЕМ КОМПЕНСАЦІЇ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 1 ТИПУ	
Волкова Ю. В., Кашкалда Д. А., Сухова Л. Л., Нікітіна Л. Д., Бузницька О. В., Кулініч Т. М., Гуляєва В. Г.	75
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РОЗЛАДІВ ЕМОЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ ЧЕРЕЗ ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ У ЩУРІВ ЗАЛЕЖНО ВІД РІЗНИХ ПЕРІОДІВ ОНТОГЕНЕЗУ	
Гейко В. В.	78
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО СТРЕСУ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ НА ГІСТОСТРУКТУРУ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ДОРΟΣЛИХ НАЩАДКІВ	
Гєворкян А. Р., Бондаренко Т. В., Волохов І. В., Лар'яновська Ю. Б., Сергієнко Л. Ю., Місюра К. В.	80
ВПЛИВ ЕКСТРАКТУ СУПЛІДЬ ХМЕЛЮ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ САМИЦЬ ЩУРІВ ІЗ ГІПОЕСТРОГЕНІЄЮ НА ТЛІ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	
Горбенко Н. І., Боріков О. Ю., Іванова О. В., Кіпріч Т. В., Таран К. В., Літвінова Т. С.	82
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОВЕДІНКОВОЇ АКТИВНОСТІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО ЕМОЦІЙНОГО СТРЕСУ ПРИ ГІПЕРТИРЕОЗІ	
Демченко О. М., Попова Т. В.	85

**ЕНДОКРИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА РИЗИКИ КАРДІОВАСКУЛЯРНИХ
УСКЛАДНЕНЬ У ЛІТНЬОМУ ВІЦІ**

Жовталюк В. Ю. Богданець О. А. 87

**ПОКАЗНИКИ ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА СЕКРЕТОРНОЇ
АКТИВНОСТІ В-КЛІТИН У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ
НА ТЛІ ІНСУЛІНОТЕРАПІЇ**

Журавльова Л. В., Кривоносова О. М. 89

**ДИНАМІКА РІВНІВ ВАСПІНУ ТА ПРОЗАПАЛЬНИХ МАРКЕРІВ НА ТЛІ
ТЕРАПІЇ ПАЦІЄНТІВ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ ТА ЦУКРОВИМ
ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ У ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ**

Златкіна В. В. 91

**ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ПІДШЛУНКОВОЇ
ЗАЛОЗИ ПРИ ІНДУКОВАНОМУ КАНЦЕРОГЕНЕЗІ**

Зозуляк В. О. Дегтярьов О. В. Пастернак А. А. 92

**ВПЛИВ ФІНЕРЕНОНУ НА ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У
ПАЦІЄНТІВ БЕЗ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ТА ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК**

Зубович І. В., Марушко Є. Ю., Сасенко Я. А., Маньковський Б. М. 94

**ВИЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ ЕКСПРЕСІЇ ГЕНІВ, ЗАДІЯНИХ У МЕТАБОЛІЗМІ
ГЛЮКОЗИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО
ДЕКСАМЕТАЗОНОВОГО ДІАБЕТУ (ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ)**

Іваненко Т. В., Винокурова А. В. 96

**ОЦІНКА ПОШИРЕНOSTІ АНІЗОМЕЛІЇ СЕРЕД ЗДОРОВИХ ОСІБ ТА
ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ У ВІКОВОМУ АСПЕКТІ**

Іванова А. С., Мелеховець О. К., Мелеховець Ю. В., Оводенко А. І. 98

**УЛЬТРАЗВУКОВИЙ СКРИНІНГ, ЯК ПЕРШИЙ ЕТАП ВИЯВЛЕННЯ
ПАТОЛОГІЇ ПРИЩИТОПОДІБНИХ ЗАЛОЗ У ДІТЕЙ, НАРОДЖЕНИХ ВІД
БАТЬКІВ ОПРОМІНЕНИХ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧАЕС**

Камінський О. В., Копилова О. В., Цвет Л. О., Колодій В. М. 99

**ВПЛИВ РИТМІЧНОЇ ЕКСТРИМАЛЬНОЇ КРІОТЕРАПІЇ НА СТАН СЕРЦЕВО-
СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ СПОНТАННО
ГІПЕРТЕНЗИВНИХ ЩУРІВ ЛІНІЇ SHR**

Кандибко І. В., Бабійчук В. Г., Бабійчук Л. В., Мамонтов В. В. 101

**ВІДДАЛЕНІ НАСЛІДКИ СУБТОТАЛЬНОЇ РЕЗЕКЦІЇ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ
ПРИ ЛІКУВАННІ ДИФУЗНОГО ТОКСИЧНОГО ЗОБУ**

Караченцев Ю. І., Дубовик В. М., Побеленський К. О.,

Герасименко Л. В., Гончарова О. А. 102

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН ПОКАЗНИКІВ СТРЕС-РЕГУЛЮЮЧИХ СИСТЕМ У ПІДЛІТКІВ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

Кашкалда Д. А., Волкова Ю. В., Сухова Л. Л. 104

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН В СЕРЦІ І СУДИНАХ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ В ДИНАМІЦІ ЛІКУВАННЯ

Кірієнко О. М., Несен А. О., Циганков О. І., Шкапо В. Л. 107

ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ У ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ З КАРДІО-МЕТАБОЛІЧНИМИ ФАКТОРАМИ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З АБДОМІНАЛЬНИМ ОЖИРІННЯМ

Коваль С. М., Старченко Т. Г., Мисніченко О. В., Рєзнік Л. А. 110

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ НА ЩУРАХ WISTAR

Колесник Ю. М., Ісаченко М. І. 112

ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ПЕЧІНКИ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ: ВІКОВИЙ АСПЕКТ

Комариця О. Й. 114

ДЕФЦИТ ВІТАМІНУ D ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З НЕЗЛОЯКІСНИМИ ЕНДОКРИННИМИ ПОРУШЕННЯМИ У ДІТЕЙ, ЯКІ НАРОДИЛИСЯ ВІД БАТЬКІВ, ОПРОМІНЕНИХ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧАЕС

Копилова О. В., Цвет Л. О., Колодій В. М. 116

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У ПРИЗНАЧЕННІ ФІКСОВАНОЇ КОМБІНАЦІЇ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ

Короленко Н. В., Арнаут І. В., Вітковська А. А. 118

ЛЕПТИН ТА КАРДІОМЕТАБОЛІЧНИЙ РИЗИК: РЕЗУЛЬТАТИ КЛІНІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З ОЖИРІННЯМ

Кравчун Н. О., Рассолова О. С. 120

ЕФЕКТИ АКТИВАТОРА СИРТУЇНУ-1 У ЩУРІВ З ОЖИРІННЯМ

Красова Н. С., Лещенко Ж. А., Гладких О. І., Ліпсон В. В. 121

ПАТОГЕНЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ НЕЙРОНІВ ВЕНТРОМЕДІАЛЬНОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА І ЛАТЕРАЛЬНОГО ГІПОТАЛАМІЧНОГО ПОЛЯ У РОЗВИТКУ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ

Крашевський А. В., Ганчева О. В. 124

ЗВ'ЯЗОК ОЖИРІННЯ, ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ, МЕЛАТОНІНУ ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЖІНОК ФЕРТИЛЬНОГО ВІКУ

Крохмалюк О. К., Власенко М. В., Саган В. Я., Соловйова Т. В. 125

ЗВ'ЯЗОК МІЖ АКТИВНІСТЮ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ ТА АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ У ЩУРІВ SHR РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

Кудокоцева О. В., Кандибко І. В., Ломакін І. І., Бабійчук В. Г. 127

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СУДИННОГО РУСЛА ТА М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ НИЖНІХ КІНЦІВОК ПРИ ОКЛЮЗІЇ СТЕГНОВОЇ АРТЕРІЇ

Кучер В. Д. Пастернак А. А. 129

ВПЛИВ ІНСУЛІНУ НА РЕГЕНЕРАЦІЮ ХРОНІЧНИХ ТРОФІЧНИХ ВИРАЗОК НИЖНІХ КІНЦІВОК ЗА УМОВ РОЗВИТКУ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ

Левчук Н. І., Ковзун О. І. 131

ОСВІТНІЙ ЗАКЛАД ТА ДИТИНА З ДІАБЕТОМ

Леута А. І., Манжуловський Я. О., Поляк Р. О., Прудіус П. Г., Прудіус В. Є. 133

ВПЛИВ МОДУЛЯЦІЇ АДЕНОЗИНМОНОФОСФАТ-АКТИВОВАНОЇ ПРОТЕЇНКІНАЗИ НА МЕТАБОЛІЗМ СІРКОВОДНЮ В ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО АЛКОГОЛЬНОГО ГЕПАТИТУ

Микитенко А. О. 135

СТАН ОКСИДАНТНОГО СТРЕСУ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГІПОТИРЕОЗІ В МІОКАРДІ ЩУРІВ

Михайлюк В. М., Гевкалюк Н. О. 137

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ З ЕНДОКРИНОЛОГІЇ У ПРИФРОНТОВОМУ МІСТІ

Місюра К. В., Кравчун Н. О., Козаков О. В., Тиха І. А.,

Столярова Н. В., Мороз Л. З., Хоренко П. С., Козаков О. О. 139

ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН ЛІВОГО ШЛУНОЧКА СЕРЦЯ У ХВОРИХ НА ДІАБЕТИЧНУ ХВОРОБУ НИРОК

Несен А. О., Савічева К. О., Семенових П. С., Шкапо В. Л. 141

АСОЦІАЦІЯ I/D ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА ACE ПРИ КОМОРБІДНОСТІ ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЇ Й ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ

Несен А. О., Чернишов В. А., Семенових П. С., Савічева К. О. 144

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН НИРОК ПРИ ДІАБЕТИЧНІЙ НЕФРОПАТІЇ, У ПАЦІЄНТІВ НОСІЇВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ПОЛІМОРФІЗМУ RS 1799983 ГЕНА ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ СИНТАЗИ ОКСИДУ АЗОТУ

Несен А. О., Семенових П. С., Гальчінська В. Ю., Савічева К. О. 146

МЕДИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ХВОРИМИ НА ЦЕЛІАКІЮ

Ніколаєв Р. С., Манська К. Г., Пчельнікова О. Ю., Щербатих М. М. 148

**ДЕЗОКСИПРИДОЛІН – РАННІЙ ДІАГНОСТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ РОЗВИТКУ
ДІАБЕТИЧНОЇ ОСТЕОАРТРОПАТІЇ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ
ДІАБЕТ 1 ТИПУ**

Пашкова О. Є., Сивогривова К. Б. 151

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ЛІКУВАННЯ
ДИСЦИРКУЛЯТОРНОЇ ЕНЦЕФАЛОПАТІЇ В ПОСТМЕНОПАУЗІ ІЗ
ЗАСТОСУВАННЯМ КРІОКОНСЕРВОВАНИХ ЕКСПЛАНТІВ ПЛАЦЕНТИ**

Прокопюк В.Ю., Чуб О. В., Сальников Д.О., Шевченко М. В., Прокопюк О. С. 153

ОЖИРІННЯ І ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ДІВЧАТ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

Прудюс П. Г., Саган В. Я., Прудюс В. Є. 155

**ХАРАКТЕР ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ПОКАЗНИКАМИ СТРЕС-
РЕГУЛЮЮЧИХ СИСТЕМ, ТОЛЕРАНТНІСТЮ ДО ФІЗИЧНИХ
НАВАНТАЖЕНЬ І ФІЗИЧНОЮ АКТИВНІСТЮ У ПІДЛІТКІВ**

Рак Л. І., Кашкалда Д. А. 157

**ДО ПРОБЛЕМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІДЛІТКІВ ІЗ ОЖИРІННЯМ В УМОВАХ
СОЦІАЛЬНИХ ОБМЕЖЕНЬ**

Рак Л. І., Кашіна-Ярмак В. Л., Єщенко А. В., Мужановський В. Ю. 159

**ВПЛИВ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК НА ДОВЖИНУ ТЕЛОМЕР У
ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ**

Реброва Я.Є., Саєнко Я.А., Марушко Є.Ю., Красенков Д.С., Маньковський Б. М. .161

**ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОЯВАМИ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК ТА СЕРЦЕВОЮ
НЕДОСТАТНІСТЮ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ**

Реброва Я. Є., Саєнко Я. А., Марушко Є. Ю., Красенков Д. С., Маньковський Б. М. 163

**МІКРОБІОТА КИШЕЧНИКА ТА ЇЇ РОЛЬ У ПАТОГЕНЕЗІ ТА ТЕРАПІЇ
ЗАХВОРЮВАНЬ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ**

Ролдугіна М. О., Харченко Ю. В. 164

**ВПЛИВ ВІТАМІНУ D НА СТАН ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ У
РЕКОНВАЛЕСЦЕНТІВ COVID-19 З ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ ТА СИНДРОМОМ
ПОДРАЗНЕНОГО КИШЕЧНИКА**

Ромейко Д. Й., Гуца С. Г., Заболотна І. Б., Іжа Г. М., Волянська В. С., Годзієв М. А. 167

**ДО ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЗА
УМОВ ДЕФІЦИТУ ЙОДУ В РАЦІОНІ**

Рябуха О. І. 170

**СПЕЦИФІКА ЕНЕРГЕТИЧНИХ ЗМІН У ТКАНИНАХ ГОЛОВНОГО МОЗКУ НА
ТЛІ ТРИВАЛОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ ТА В УМОВАХ ЛІКУВАННЯ
«ГІПЕРТРИЛОМ»**

Світлицький А. О., Беленічев І. Ф., Ганчева О. В., Грекова Т. А. 173

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ЕНДОТЕЛІУ У ПАЦІЄНТІВ З РІЗНИМИ ФЕНОТИПАМИ ОЖИРІННЯ

Секрет Т. В., Власенко М. В..... 175

ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТ НА МОРФОЛОГІЮ ТА ФУНКЦІЮ ЖІНОЧОЇ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ

Селюкова Н. Ю., Бойко М. О., Перець О. В., Місюра К. В. 177

ПОКАЗНИКИ PH- ШЛУНКОВОГО СОКУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГАСТРИТ ПОЄДНАНИЙ З ГЕПАТОБІЛІАРНОЮ ТА ЕНДОКРИННОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Скубицька Л. Д., Севериновська О. В., Родинський О. Г., Попова Т. В. 180

МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗМІН У ЗОРОВОМУ НЕРВІ КРОЛИКІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГІПОПІНЕАЛІЗМІ

Соболева І. А., Недзвецька О. В., Пастух У. А., Геворкян А. Р.,

Пастух І. В., Гончарова Н. А., Кузьміна де Гутарра О. В. 182

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ПЕРИФЕРИЧНОЇ ДІАБЕТИЧНОЇ НЕЙРОПАТІЇ У ДІТЕЙ

Спільник М. С., Леженко Г. О. 184

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ У ПАЦІЄНТІВ З ГІПОТИРЕОЗОМ ТА ОЖИРІННЯМ

Сяська Л. В., Гута Р. Р..... 186

ЦЕНТРАЛЬНО-ПЕРИФЕРИЧНИЙ РОЗПОДІЛ КОРТИЗОЛУ ТА ТЕСТОСТЕРОНУ У КОМБАТАНТІВ МОЛОДОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ВІКУ ПІСЛЯ БОЙОВОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ

Тіткова А. М., Лемонджава З. М., Левічева Н. О., Посохов М. Ф. 187

ЗМІНИ МАСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ГІСТОАРХІТЕКТОНІКИ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ УНАСЛІДОК ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПЕРПЛАЗІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ТА ПІСЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ КОМПОЗИЦІЇ, ЩО МІСТИТЬ ВІТАМІН D ТА ПРОСТАТОПРОТЕКТОР

Ткаченко Н. О., Проценко О. С, Ремньова Н. О., Коренева Є. М., Мараховський І. О., Смоленко Н. П., Белкіна І.О., Кустова С. П.,

Бойко М. О., Бречка Н. М., Бондаренко В. О. 189

ДИСФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ТА РИЗИКИ ЗВИЧНОГО НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ У ПАЦІЄНТОК З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ

Харун І. Л. 192

ІНТЕГРАЦІЯ ДІЄТ І ФАРМАКОТЕРАПІЇ В ЛІКУВАННЯ ОЖИРІННЯ У ДОРΟΣЛИХ: ОГЛЯД НОВИХ СТРАТЕГІЙ

Шаповал Т. О., Кабачна А. В.	194
РІВЕНЬ АНТИТІЛ ДО SARS-CoV-2 У ДІТЕЙ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 1 ТИПУ ПРИ ВІДСУТНОСТІ ДАНИХ ПРО ПЕРЕНЕСЕНУ ІНФЕКЦІЮ	
Шляхова Н. В., Рак Л. І., Косовцова Г. В.....	197
ВІКОВІ ВІДМІННОСТІ СТАНУ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ З ВІСЦЕРАЛЬНИМ ОЖИРІННЯМ	
Янко Р. В.	199
ВПЛИВ МЕЛАТОНІНУ НА ВМІСТ ВІЛЬНИХ NS-ГРУП У ПЛАЗМІ КРОВІ ТА ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ З ДЕКСАМЕТАЗОНОВИМ ДІАБЕТОМ	
Яремій І. М.	200

**ЗМІНИ МАСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ГІСТОАРХТЕКТОНІКИ
ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ УНАСЛІДОК
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПЕРПЛАЗІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ
ТА ПІСЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ КОМПОЗИЦІЇ, ЩО МІСТИТЬ ВІТАМІН D
ТА ПРОСТАТОПРОТЕКТОР**

**Ткаченко Н. О., Проценко О. С., Ремньова Н. О., Коренєва Є. М.,
Мараховський І. О., Смоленко Н. П., Белкіна І.О., Кустова С. П.,
Бойко М. О., Бречка Н. М., Бондаренко В. О.**

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна Міністерства
освіти і науки України, Харків, Україна;*

*ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН
України», м. Харків, Україна
nataly.tkachenko2020@gmail.com*

Вступ. Захворювання передміхурової залози (ПЗ) суттєво впливають на працездатність, загальний психоемоційний стан та репродуктивне здоров'я чоловіків. Кожного року населення і держави зазнають значних економічних збитків, а показники захворюваності постійно зростають. Важливими факторами розвитку розладу функціонування простати є порушення кровообігу в органах малого тазу (застійні явища), надмірне охолодження, стреси, перевантаження, тривале вимушене положення людини. На тлі дисбалансу статевих гормонів унаслідок цього може розвиватися гіперплазія ПЗ (ДГПЗ). При цьому простатогенне зниження фертильності чоловіків може мати різні причини, які частіше пов'язані з порушенням структури та функції залози.

Для корекції цих патологічних станів одним із застосовуваних фітотерапевтичних засобів із простатопротекторною дією та позитивним впливом на статеві залози є екстракт плодів пальми Сабаль – пальми пилокподібної (*Serenoa repens*), який має протизапальні та протинабрякові властивості, не має негативного впливу на стан сексуальної функції. Водночас вивчення впливу D-гормону на організм є однією з актуальних проблем ендокринології, при цьому у чоловіків його дія тісно пов'язана з гормональним дисбалансом та гіпофертильністю, з'являється все більше спостережень, що підтверджують вплив цього вітаміну-гормону на стан передміхурової залози. Існують літературні дані щодо перспективності комбінованого застосування означених засобів, але дані суперечливі.

Виходячи з вищенаведеного **метою роботи** стало: вивчення дії вітаміну D і простатопротектора (екстракту плодів пальми Сабаль), застосованих разом щодо масових показників та морфометричних особливостей передміхурової залози щурів зі змодельованою сульпірид-індукованою гіперплазією.

Матеріали та методи. Дослідження проводились на 12-місячних самцях щурів масою 330-380 г. ДГПЗ моделювали шляхом введення самцям щурів розчину сульпіриду у дозі 40 мг/кг м.т. протягом 30 діб. Перевагою цієї моделі є те, що вона не потребує видалення сім'яників, і це дає можливість досліджувати вплив препаратів на репродуктивний потенціал тварин у подальшому. Для

корекції патологічного стану щурів протягом 21 доби давали *per os* вітамін D у вигляді холекальциферолу в дозі 4000 МО та екстракт плодів пальми Сабаль у дозі 35 мг/кг м.т. Контролем були інтактні самці щурів, яким в/м вводили 0,9 % розчин хлориду натрію. Тварин виводили з експерименту шляхом швидкої декапітації, на автопсії досліджували стан та визначали масу тіла, органів та масові коефіцієнти. Розраховували масовий коефіцієнт, як один із критеріїв, що характеризує патологічні зміни в органі як відношення маси органу в міліграмах до маси тварини в грамах. Вилучені ПЗ фіксували у 10 % формаліні для подальших гістологічних досліджень. Мікроскопічні препарати вивчали за допомогою оптичного мікроскопа Zeiss із цифровою камерою (Німеччина). Під час оглядової мікроскопії оцінювали загальний характер будови ПЗ, особливості стромального, паренхіматозного й судинного компонентів, наявність або відсутність вторинних змін, проводили морфометричну оцінку рівня гіперплазії – обчислювали висоту залозистого епітелію, вивчали стан стромального (із судинами включно) і паренхіматозного компонентів (%), обчислювали стромально-паренхіматозний індекс (СПІ ум.о.). Статистичний аналіз матеріалів проводили із розрахунком середньої величини та її похибки. Вірогідність розбіжностей середніх величин визначали за *t* критерієм Стьюдента, розбіжності вважалися значущими при $P < 0,05$. Для порівняння двох незалежних груп використовували *U*-критерій Манна-Уїтні.

Результати та їх обговорення. Вірогідної статистично значущої різниці зміни маси тіла у всіх групах тварин як і спочатку, так і наприкінці експерименту з моделювання простатопатії, при порівнянні з вихідними даними та між групами не спостерігалось. Водночас при моделюванні простатопатії (група ДГПЗ) маса вентральної частини ПЗ (ВПЗ) збільшилась на 28,9 % до $(838,2 \pm 34,3)$ мг ($p < 0,05$). Сумісне введення обох речовин (група ДГПЗ+ВітD3+Реф) призводило до нормалізації маси органу, яка майже дорівнювала контрольній групі. Що стосується іншої частини ПЗ – дорзальної (ДПЗ), то при експериментальній патології ані абсолютна маса, ані масовий показник органу – не змінювались.

При вивченні морфометричних показників гістологічної будови ПЗ показано, що у тварин із ДГПЗ при порівнянні із щурами без патології спостерігалось зростання висота епітелію ацинусів, знижувався відсоток стромального компоненту, тоді як відсоток паренхіматозного компонента зростав; що викликало зміну у співвідношенні між стромальною та паренхіматозною тканинами, яке – знижувалось. У зразках ДПЗ при експериментальній патології спостерігались більш виражені зміни. Так, питома вага стромального компонента знижувались у 2,3 рази, а співвідношення СПІ у 3,6 разів ($p < 0,05$).

При порівнянні композиційного використання простатопротектору та холекальциферолу виявлено, що у ВПЗ відбувалось зниження висоти епітелію й питомої ваги паренхіматозного компоненту проти таких показників у самців із ДГПЗ, тоді як відсоток стромального компонента та індекс СПІ – зросли ($p < 0,05$). У будові ДПЗ виявили аналогічну тенденцію (у півтора рази збільшился відсоток

паренхіми та більш ніж вдвічі – стромальний компонент, що призвело до значного зростання коефіцієнта СП. Композиційне застосування обох досліджуваних засобів разом значно поліпшувало морфометричні показники ПЗ.

Висновки. Експериментальна сульпірид-індукована гіперплазія передміхурової залози 12-місячних самців щурів супроводжується збільшенням майже на третину маси вентральної частини передміхурової залози, при цьому у в ній гістологічно спостерігається зростання висоти залозистого епітелію; відсотку паренхіматозного та зменшення стромального компонентів, знижується стромально-паренхіматозний індекс. Аналогічні зміни спостерігаються у гістологічній будові й дорзальної частини передміхурової залози.

Сумісне введення холекальциферолу та екстракту плодів пальми Сабаль призводило до нормалізації абсолютної маси органу. Масові показники дорзальної частини простати при експериментальній патології не змінювались. Комбіноване застосування вітаміну D₃ і екстракту *Serenoa Repens* задля корекції гіперплазії передміхурової залози сприяє значному покращенню морфометричних показників як у вентральній, так і дорзальній частині простати щурів.

Ключові слова: масові показники, морфометричні показники, доброякісна гіперплазія передміхурової залози (ДГПЗ), вітамін D, екстракт плодів пальми Сабаль.